

Praha:	24.03.2023	Městský úřad Mělník
Číslo jednací:	016264/2023/KUSK-DOP/Svo	Odbor dopravních a správních
Spisová značka:	SZ_129557/2022/KUSK	agend
Oprávněná úřední osoba:	Ing. Kateřina Svobodová	nám. Míru 1
Značka:	DOP/Svo	276 01 MĚLNÍK

ROZHODNUTÍ

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor dopravy, jako věcně příslušný odvolací orgán podle § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a podle § 40 odst. 3 písm. e) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), rozhodl o odvolání účastníka řízení pana Cyrila Šímy, nar. 28.03.1971, bytem Hlavní 13, 747 28 Štěpánkovice zast. Mgr. Tomášem Martiníkem, advokátem ČAK ev. č. 18502, se sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1, proti rozhodnutí Městského úřadu Mělník, odboru dopravních a správních agend, ze dne 13.07.2022, č.j. MUME-37806/DSA/22/VABR, kterým rozhodl v řízení o určení právního vztahu podle § 142 odst. 1 správního řádu, že se na pozemku p.č. 2291/50 v k.ú. Bělá pod Bezdězem, nachází veřejně přístupná účelová komunikace, t a k t o:

Napadené rozhodnutí Městského úřadu Mělník, odboru dopravních a správních agend, ze dne 13.07.2022, č.j. MUME-37806/DSA/22/VABR se odvoláním pana Cyrila Šímy, nar. 28.03.1971, bytem Hlavní 13, 747 28 Štěpánkovice zast. Mgr. Tomášem Martiníkem, advokátem ČAK ev. č. 18502, se sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1 (dále jen „odvolatel“) podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu

mění v části výroku rozhodnutí

*„...kterým určuje, že dopravní cesta, tak jak je patrna v terénu, která vede přes pozemek p.č. 2291/50 v k.ú. Bělá pod Bezdězem je **veřejně přístupnou účelovou komunikací** podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích ve spojení s § 19 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích.“*

a doplňuje se následujícím:

„...kterým určuje, že dopravní cesta, tak jak je patrna v terénu, která vede přes pozemek p.č. 2291/50 v k.ú. Bělá pod Bezdězem, v rozsahu dle geometrického zaměření ze dne 17.02.2022 zpracovaného a ověřeného Ing. Petrem Vybíralem (Výškopisné a polohopisné zaměření komunikace na p.p. 2291/50, vyhotovitel: Geodézie Hradiště s.r.o.), je veřejně přístupnou účelovou komunikací podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích ve spojení s § 19 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích.“

Odůvodnění

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor dopravy, (dále jen „odvolací orgán“) přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, se závaznými a platnými právními předpisy a posoudil úplnost dokazování z pohledu povinností uložených správnímu orgánu těmito předpisy.

Odvolací správní orgán z předložené spisové dokumentace zjistil následující:

Magistrát města Mladá Boleslav, odbor dopravy a silničního hospodářství (dále jen „Mag. MB, ODSH“), obdržel dne 13.12.2019 žádost pana Bc. Karla Matějky, nar. 19.06.1977, bytem Hrdlořezy 242, 293 07 Hrdlořezy o určení charakteru účelové komunikace na pozemku p.č. 2291/50 v k.ú. Bělá pod Bezdězem. Žadatel nejprve požádal o vydání osvědčení existence veřejně přístupné účelové komunikace (dále jen „VPÚK“) na předmětném pozemku. Mag. MB, ODSH, žádosti vyhověl a dne 01.10.2019 vydal osvědčení, kterým konstatoval, že předmětná cesta je VPÚK. Proti tomuto osvědčení vystoupil vlastník pozemku p.č. 2291/50, k.ú. Bělá pod Bezdězem a vyjádřil svůj nesouhlas. Mag. MB, ODSH, na základě nesouhlasu přezkoumal osvědčení a usnesením ze dne 18.12.2019 ho zrušil. Z tohoto důvodu podal Bc. Karel Matějka svoji žádost, neboť cesta je nezbytnou nutnou komunikační potřebou k pozemkům v jeho vlastnictví.

Přípisem ze dne 28.02.2020 oznámil Mag. MB, ODSH, zahájení řízení a nařídil ústní projednání spojené s ohledáním na místě. V přípisu však nedostatečně vymezil okruh účastníků řízení. Ze setkání byl pořízen protokol. Jelikož však byl dále prvoinstanční správní orgán ve věci nečinný, obrátil se žadatel na odvolací orgán v pozici nadřízeného správního orgánu, aby učinil opatření proti nečinnosti. Žádosti bylo vyhověno a usnesením ze dne 14.08.2020, č.j. 113400/2020/KUSK-DOP/Svo bylo řízení delegováno Městskému úřadu Mělník. Usnesení bylo napadeno odvoláním. Ministerstvo dopravy ČR rozhodnutím ze dne 09.11.2020, č.j. 109/2020-120-STSP/3 napadené usnesení potvrdilo.

Městský úřad Mělník, odbor dopravních a správních agend (dále jen „MěÚ Mělník, ODSA“), obdržel spisovou dokumentaci dne 20.11.2020.

Přípisem ze dne 10.12.2020 oznámil zahájení řízení, vymezil okruh účastníků řízení a stanovil jim lhůtu 29.01.2019, do kdy se mohou k řízení vyjádřit.

Z důvodu epidemiologické situace a opatření s ní související upustil od ústního projednání a sám se byl seznámit s místem, kde pořídil fotodokumentaci.

K řízení se písemně vyjádřil dne 08.01.2021 žadatel, který z důvodu jistoty, aby obsahem předaného spisu z Mag. MB, ODSH, byly veškeré podklady, které v řízení učinil, předložil vše, co do té doby mělo být součástí spisu.

Dne 18.01.2021 se písemně vyjádřil Ing. Libor Čapek. Dne 27.01.2021 obdržel MěÚ Mělník, ODSA, společné podání Tomáše a Lukáše Kravčuka, dále pak Boleslava Jablonského a manželů Hendlových. Dne 01.02.2021 obdržel prvoinstanční správní orgán podání Romana Dubce a Jitky Dubcové oba zast. Mgr. Petrem Fouskem. Dne 01.02.2021 se písemně vyjádřil Jiří Šín, Ing. Garik Hammer a Petr Ludvík.

Přípisem ze dne 11.02.2021 oznámil MěÚ Mělník, ODSA, ukončení dokazování a umožnil účastníkům řízení seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Toho využil dne 22.02.2021 právní zástupce odvolatele, který zároveň předal písemné vyjádření k podkladům rozhodnutí. K řízení se dále vyjádřilo dne 23.04.2021 Město Bělá pod Bezdězem.

MěÚ Mělník, ODSA, s vyjádřením seznámil ostatní účastníky řízení a umožnil jim se k němu vyjádřit, čehož využil žadatel, který se prostřednictvím své právní zástupkyně Mgr. Kateřiny Lukešové na obsah podání dne 26.04.2021 zareagoval.

MěÚ Mělník, ODSA, přípisem ze dne 05.05.2021 znovu seznámilo ostatní účastníky s uvedeným podáním a umožnil ostatním se k němu vyjádřit.

Dne 31.05.2021 vydal MěÚ Mělník, ODSA, meritorní rozhodnutí ve věci. Odvolatel využil možnosti podat proti rozhodnutí řádný opravný prostředek.

Odvolací orgán rozhodnutím ze dne 26.10.2021, č.j. 093015/2021/KUSK-DOP/Svo, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projenání. Rozhodnutí bylo zrušeno z důvodu procesních pochybení, kterými bylo nesprávné doručování, absence plných mocí k zastupování účastníků řízení a nedostatečná identifikace dokumentů založených do spisu.

MěÚ Mělník, ODSA, výzvou ze dne 24.01.2022 vyzval žadatele k doplnění zaměření předmětné cesty, aby bylo nezpochybnitelné, kde přesně se cesta nachází. Usnesením zároveň řízení přerušil.

Dále ve stejný den vyzval odvolatele, aby předložil plnou moc k zastupování.

Žadatel podáním ze dne 18.02.2022 doplnil svoji žádost o požadované zaměření předmětné cesty. Osobně donesl zaměření ve větším měřítku správnímu orgánu dne 21.02.2022.

Přípisem ze dne 16.03.2022 oznámil prvoinstanční správní orgán nové projednání věci a umožnil účastníkům řízení se ve stanovené lhůtě k řízení vyjádřit, příp. navrhnout důkazy.

Této možnosti žádný z účastníků řízení nevyužil.

Z tohoto důvodu oznámil MěÚ Mělník, ODSA, ukončení dokazování a umožnil účastníkům řízení seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí.

Dne 31.05.2021 vydal MěÚ Mělník, ODSA, meritorní rozhodnutí ve věci. Rozhodnutí bylo odvolateli doručeno dne 31.05.2021. Odvolatel využil možnosti podat proti rozhodnutí řádný opravný prostředek. Odvolání bylo podáno dne 15.06.2021, jedná se tak o odvolání včasné.

Na základě podaného odvolání účastníka řízení prvoinstanční orgán neshledal důvod napadené rozhodnutí zrušit nebo změnit, tudíž předal spis s odvoláním Krajskému úřadu Středočeského kraje, Odboru dopravy.

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor dopravy, se celým spisem důkladně zabýval a zjistil skutečnosti, které vedly k rozhodnutí tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Odvolací orgán se nejprve zabýval postupem prvoinstančního správního orgánu.

Odvolací orgán nejprve zkoumal, zda prvoinstanční správní orgán odstranil vady řízení, které byly zjištěny v předchozím projednání a MěÚ Mělník byl zavázán jeho právním názorem je odstranit.

Prvoinstanční správní orgán osobám, kterým nedaří doručit na jejich adresu uvedenou v registru osob, začal doručovat prostřednictvím úřední desky.

Dále odstranil vadu nesprávného doručování do datové schránky podnikající osoby pana Jiřího Šína.

MěÚ Mělník, ODSA, též vyzval právního zástupce odvolatele, aby v řízení předložil plnou. Pokud tak bylo učiněno, nelze z předložené spisové dokumentace přezkoumat, neboť spisová dokumentace žádnou plnou moc neobsahuje. Přesto bylo nadále doručováno právnímu zástupci, který se i následně odvolal.

Odvolací orgán vyzval přípisem ze dne 29.12.2022, č.j. 156980/2022/KUSK-DOP/Svo, aby plnou moc právní zástupce ve stanovené lhůtě doplnil, aby bylo zřejmé, že byl oprávněn podat odvolání, jinak by se jednalo o odvolání nepřipustné. Mgr. Tomáš Martiník ve stanovené lhůtě plnou moc předložil, avšak vztahovala se k úplně jinému řízení. Z tohoto důvodu odvolací orgán odvolání jako nepřipustné zamítl rozhodnutím ze dne 06.01.2023, č.j. 129557/2022/KUSK-DOP/Svo. Jelikož však napadené rozhodnutí nemohlo nabýt právních účinků, neboť nebylo řádně doručeno panu Cyrilu Šimovi v souladu s § 20 správního řádu, provedl odvolací orgán náhradní doručení sám za prvoinstanční správní orgán dodatečně. Rozhodnutí bylo odvolateli doručeno dne 16.01.2023. Ten využil své zákonné možnosti a proti rozhodnutí se znovu odvolal, a to prostřednictvím stejného právního zástupce na základě řádně předložené plné moci. Odvolání bylo doručeno dne 27.01.2023, jedná se tedy o odvolání včasné.

Lze tedy konstatovat, že MěÚ Mělník, ODSA, se v řízení dopustil několika procesních pochybení, avšak ta byla následně napravena, tedy odvolací orgán neshledal v řízení žádné pochybení, které by zakládalo zrušit odvoláním napadené rozhodnutí.

K samotnému řízení odvolací orgán znovu uvádí následující:

Podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu, správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne o žádosti každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo. Správní orgán takto nepostupuje, pokud může o vzniku, trvání nebo zániku určitého vztahu podat osvědčení.

Podmínkou vydání deklaratorního rozhodnutí podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu je podání žádosti. Řízení podle tohoto ustanovení je řízení o žádosti. Samotná žádost, byť by měla všechny formální i obsahové náležitosti, nestačí, aby správní orgán vydal deklaratorní rozhodnutí o existenci či neexistenci právního vztahu. Žadatel musí v řízení prokázat, že vydání deklaratorního rozhodnutí v určité věci je nezbytné pro uplatnění jeho práv.

Tato podmínka může být naplněna např., když vlastník VPÚK zamezuje obecnému užívání účelové komunikace. Neodůvodněná žádost není dostačující, aby bylo zahájeno správní řízení dle § 142 odst. 1 správního řádu.

Pro dokazování v řízení o určení právního vztahu platí, že správní orgán vychází z důkazů, které byly navrženy účastníky řízení – tedy obdobně jako ve sporném řízení. Pokud navržené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést i důkazy jiné.

Řízení dle § 142 správního řádu je řízením, které nemá stanoveny zvláštním zákonem žádné dotčené orgány, ani dotčené orgány nejsou ze zákona povinny vydávat závazné stanovisko nebo vyjádření, které by bylo podkladem pro vydání rozhodnutí ve věci.

Správní orgán pak veškeré důkazy, které použil jako podklad pro rozhodnutí, uvede v odůvodnění rozhodnutí.

Silniční správní orgán před vydáním rozhodnutí, kterým deklaruje nebo nedeklaruje existenci VPÚK, se musí zabývat následujícími kritérii:

1) kritéria zákonná

- zda jsou naplněny znaky pozemní komunikace uvedené v § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích,
- zda jsou naplněny znaky účelové komunikace uvedené v § 7 zákona o pozemních komunikacích,

2) kritéria daná soudní judikaturou

- předchozí souhlas vlastníka pozemku se vznikem komunikace,
- zajištění nutné komunikační potřeby některého z uživatelů.

Vymezení VPÚK dle § 7 zákona o pozemních komunikacích vychází ze tří znaků – silniční správní úřad posuzuje, zda komunikace slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí, nebo zda slouží ke spojení nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi, a v posledním případě, zda slouží k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Nemovitostí je v tomto případě myšlena jak stavba, tak pozemek.

MěÚ Mělník, ODSA, v odůvodnění zmínil všechny uvedené znaky VPÚK a všemi se dostatečně zabýval.

Z fotodokumentace ve spisu je zřejmé, že se jedná o cestu, která je v terénu viditelná, užívaná vozidly i chodci. Odvolací orgán dodává, že z volně dostupných mapových podkladů při ověřování předložených vojenských map, které jsou obsahem spisu, na internetu zjistil (<https://ags.cuzk.cz/archiv/>), že cesta v daném místě je velmi dobře patrna min. od roku 1938. Cesta ve své nezměněné podobě je zřetelná i na leteckých snímcích volně dostupných na www.mapy.cz, které byly v řízení použity. Její průběh se během let v podstatě neměnil, což je patrné z bohaté letecké fotodokumentace v této lokalitě. Odvolací orgán tedy považuje za prokázané, že předmětná cesta splňuje znak dle § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích a prvoinstanční správní orgán se tímto znakem zabýval dostatečně.

Komunikace umožňuje dopravní spojení jednotlivých nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi. Z cesty jsou obhospodařovány jednotlivé pozemky k cestě přiléhající. V návaznosti na výše uvedené považuje odvolací orgán prokázané, že předmětná cesta splňuje znak dle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích a prvoinstanční správní orgán se tímto znakem zabýval dostatečně.

Odvolací orgán konstatuje, že patrnost v terénu však ještě sama o sobě nestačí, aby bylo postaveno na jisto, že se jedná o pozemní komunikaci dle zákona o pozemních komunikacích. Jelikož správní orgán posuzuje a vychází z aktuálního stavu komunikace v době rozhodování, je důležitou skutečností (s odkazem na rozsudek NSS č.j. 1 As 32/2012-42 ze dne 02.05.2012), zda slouží jako pozemní komunikace v režimu obecného užívání dle § 19 zákona o pozemních komunikacích: *„Obecné užívání účelové pozemní komunikace spočívá v možnosti blíže neurčeného okruhu osob tuto komunikaci bezplatně užívat, a to způsobem obvyklým a k účelům, ke kterým je tato komunikace určena. Nejde-li o cestu obecně užívanou, nemůže jít ani o pozemní komunikaci. Úprava užívání takové cesty proto musí být řešena prostřednictvím práva soukromého, neboť není možné omezovat vlastnické právo skrze institut účelové komunikace tam, kde chybí veřejný zájem.“* Cesta ve svém užívání nebyla nikdy omezena a využívali ji min. jednotliví vlastníci přilehlých a navazujících pozemků. Cesta patří do sítě účelových polních cest v lokalitě a vzhledem k tomu, že není rozorávána, tedy nejedná se o sezonní cestu, je zřejmé, že je užívána neomezeným okruhem uživatelů. Tedy slouží obecnému užívání.

Dalším znakem, kterým se MěÚ Mělník, ODSA, zabýval, byl předchozí souhlas s veřejným užíváním cesty jako VPÚK. Dle vyjádření účastníků řízení nebylo v užívání cesty nikdy bráněno, z historických map je zřejmé, že cesta byla užívána pravidelně. Pokud předchozí vlastník přístupu nebránil, vyslovil tak svůj konkludentní souhlas a komunikace se stala veřejně přístupnou účelovou komunikací ze zákona. Tento právní status je závazný pro všechny budoucí vlastníky pozemku. Udělení souhlasu nemusí být výslovné, postačí, když jeho vlastník o obecném užívání předmětného pozemku jako pozemní komunikace

věděl, ale nevadilo mu to a aktivně užívání nebránil. Udělení konkludentního souhlasu lze prokázat pouze tak, že žádný účastník řízení nepředloží důkaz o tom, že se původní vlastník užívání bránil. Takový návrh důkazu obsahem spisové dokumentace není. Odvolatel získal předmětný pozemek do svého vlastnictví v roce 2009. Ze spisové dokumentace je patrné, že ihned po zisku pozemku do svého vlastnictví chtěl užívání zabránit. Sám byl však vázán souhlasem předchozího vlastníka. Odvolatel odkoupil cestu pozemek od Pozemkového fondu ČR, původně byl označen jako pozemek p.č. PK 2770/1.

Odvolací orgán dále konstatuje, že se prvoinstanční správní orgán zabýval i znakem nutné komunikační potřeby, a to dostatečně. V řízení bylo prokázáno, že vlastníci přilehlých a navazujících nemovitostí využívají cestu na předmětných pozemcích z nutné komunikační potřeby, neboť v současné době pro ně neexistuje žádná alternativa, která by umožnila přístup jiným způsobem v rozhodném okamžiku.

Jelikož byly naplněny všechny posuzované znaky kumulativně, bylo možné deklarovat, že cesta na pozemku p.č. 2291/50 je VPÚK.

Odvolací orgán přezkoumal dále rozhodnutí v rozsahu námitek odvolatele.

Ad 1) Odvolatel namítá procesní pochybení, neboť ohledně určení dotčeného pozemku p.č. 2291/50 za účelovou komunikaci ve smyslu zákona o pozemních komunikacích je vedeno jiné řízení, které nebylo doposud pravomocně skončeno. Jedná se o řízení pod spisovou značkou SZ_111582/2011/KUSK/2, pod posledním číslem jednací: 111582/2011/KUSK-DOP/Pik vedené u Městského úřadu Bělá pod Bezdězem. Správní orgán tak pochybil, když zahájil řízení, když se týká stejného dotčeného pozemku v totožné věci a nadále v tomto řízení pokračuje. Správní orgán se s tímto problémem dvou zahájených řízení ohledně totožného pozemku nevypořádal.

Odvolací orgán konstatuje, že odvolatel podobnou námitku uplatnil již v předchozím odvolacím řízení a odvolací orgán ji řádně vypořádal v rámci odůvodnění rozhodnutí.

Řízení pod spisovou značkou SZ_111582/2011/KUSK/2 bylo řádně ukončeno vydáním rozhodnutím odvolacího orgánu dne 05.03.2011. Toto rozhodnutí zrušilo odvoláním napadené rozhodnutí Městského úřadu Bělá pod Bezdězem. Uvedená spisová značka je značkou odvolacího orgánu při odvolacím řízení, které bylo řádně ukončeno pravomocným rozhodnutím.

Odvolací orgán též konstatuje, že prvoinstanční žádné řízení nezahajoval, neboť deklaratorní řízení je řízením zahajovaným výhradně na základě podané žádosti.

Řízení vedené před MěÚ Bělá pod Bezdězem bylo zahájeno na základě žádosti pana Františka Duška a pana Jana Vandlíčka ve věci, zda se na pozemku p.č PK 2770/1 a PK 2792/1, k.ú. Bělá pod Bezdězem, nachází VPÚK. Již z uvedených jmen a pozemků je zřejmé, že se nejedná o stejné řízení, neboť pan Vandlíček není účastníkem řízení a řízení je vedeno pouze o jediném pozemku p.č. 2291/50, k.ú. Bělá pod Bezdězem. Pokud posledním aktem v řízení

od vrácení řízení k novému projednání v roce 2011 nebylo v řízení dále postupováno, měl odvolatel využít ochrany před nečinností a neukončení řízení se bránit. Jelikož to však neučinil ani žádný z iniciátorů řízení, je důvodné se domnívat, že nastala nějaká z možností, na které pamatuje správní řád a řízení mělo být zastaveno. Samo Město Bělá pod Bezdězem jako účastník tohoto řízení na jiné řízení neupozornilo, ačkoliv je Městský úřad Bělá pod Bezdězem jedním z jeho orgánů.

Odvolací orgán je názoru, že v tomto případě se nejedná o tutéž věc, ale pouze o žádost z téhož důvodu. Tedy, že § 48 odst. 1 správního řádu nebyl naplněn.

V tomto případě nelze ani využít § 140 odst. 1 správního řádu, neboť vzhledem ke změně věcné příslušnosti každé řízení ze zákona vede jiný správní orgán.

Ad 2) Odvolatel vytýká správnímu orgánu nedostatečné dokazování a skutečnost, že nebylo dostatečně prokázáno, že se vyježděné koleje nacházejí na dotčeném pozemku. Z geometrického zaměření vyježděných kolejí je patrné, že se nacházejí i na jiných pozemcích, které nejsou součástí tohoto řízení, což je jednoznačně chyba správního orgánu.

Správní orgán neprovedl místní šetření a svůj postup odůvodnil z tvrzeného důvodu nepotřebnosti.

Odvolací orgán odkazuje na znění § 142 odst. 3 správního řádu. Pro dokazování v řízení o určení právního vztahu platí, že správní orgán vychází z důkazů, které byly navrženy účastníky řízení – tedy obdobně jako ve sporném řízení. Odvolatel v řízení nepředložil žádný důkaz, kterým by sám potvrdil svá tvrzení, tedy správní orgán vycházel z podkladů, které opatřili ostatní účastníci řízení. Nelze tedy v jeho neaktivitě spatřovat pochybení správního orgánu.

Z námitky je však patrné, že si je odvolatel vědom, že posuzovaná cesta se nachází na jeho pozemku, protože zároveň upozorňuje na to, že se nachází i na jiných pozemcích.

Jak již bylo uvedeno, posuzované řízení je řízením o žádosti. Žadatel je tím, kdo vymezuje rozsah žádosti. Pan Bc. Karel Matějka požádal o určení charakteru účelové komunikace pouze na pozemku p.č. 2291/50 v k.ú. Bělá pod Bezdězem. Prvoinstanční správní orgán tak byl tímto rozsahem vázán a napadeným rozhodnutím v podstatě odpovídal na otázku, zda cesta na předmětném pozemku je VPÚK.

Nikdo nerozporoval, že by cesta nemohla zasahovat i do ostatních pozemků, což se u účelových cest běžně stává. Kdyby MěÚ Mělník, ODSA, ve svém výroku deklaroval cestu i na okolních pozemcích, rozšířil by svévolně rozsah žádosti a jednalo by se tak o postup v rozporu se zákonem.

Termín místní šetření správní řád nezná. Odvolatel tak má pravděpodobně na mysli ústní projednání nebo důkaz ohledáním na místě. Ani jeden z těchto úkonů není povinnou součástí deklaratorního řízení. Nelze tak namítat, že správní orgán něco neučinil, pokud sám odvolatel takový návrh důkazu v řízení neuplatnil. Prvoinstanční správní orgán má především povinnost

se seznámit s předmětem řízení, tedy je žádoucí, aby se na místo zajel podívat a situaci na místě zkontroloval. K této činnosti je oprávněn zákonem o pozemních komunikacích, který mu ukládá výkon státního dozoru.

Odvolatel uvádí, že koleje, které se nacházejí v okolí dotčeného pozemku, nejsou celý rok na stejném místě, jelikož je ovlivňují povětrnostní podmínky, počasí, další vlivy a v konečném důsledku také konkrétní stroje. Neexistuje tedy ustálená poloha vyježděných kolejí, což vyplývá z předložených fotografií, které vložil do spisu žadatel. Nemůže se tak jednat o účelovou komunikaci, jelikož není stálá v terénu. Odvolatel je názoru, že měl správní orgán pozorovat průběh cesty v delším časovém horizontu, aby mohl relevantně posoudit její stálost. Je chybou správního orgánu, že provedl zaměření cesty jenom jednou.

Odvolací orgán konstatuje, že v novém projednání, a ani v projednání předchozím, odvolatel neuplatnil žádný návrh důkazu nebo své vyjádření, na které by musel prvoinstanční správní orgán reagovat a vypořádat se s ním. Lze tedy konstatovat, že odvolatel v řízení neunesl důkazní břemeno.

Obdobné námitky odvolatel použil již v předchozím odvolacím řízení a odvolací orgán uvedl, že námitku patrnosti v terénu může odvolatel uplatnit v rámci nového projednání. To zcela evidentně neuplatnil. Co se týká průběhu cesty na jednotlivých pozemcích, není povinností správního orgánu nechávat zpracovat zaměření. Naopak účastníci mají prokázat svůj právní zájem na řízení, a proto je dokazování vloženo především do rukou jim. Pokud odvolatel tvrdí, že se na jeho pozemku vyjeté koleje nenachází, musí své tvrzení doložit stejně, jako ten, který tvrdí, že tam jsou. Tedy nic mu nebránilo, aby sám takové zaměření, které by vyvrátilo domněnky žadatele, předložil.

Z fotografií, které jsou obsahem spisu, a z leteckých snímků jednoznačně vyplývá, že posuzovaná cesta je v terénu patrná a stálá a její průběh se významně nemění. Pokud se v okolí posuzované cesty nacházejí jiné vyjeté koleje, pak právě tyto koleje mají charakter sezónních cest, které nelze považovat za stále.

Odvolací orgán se s odvolatelem ztotožnil, že cesta může vlivem přírodních vlivů měnit svůj průběh, ale to na její stálosti nic nemění. Cesta jako taková nezaniká, pouze může měnit svoje směrové vedení, avšak jako dopravní koridor zůstává (nezaorá se, nedochází k situaci, že náhle skončí).

Odvolací orgán k námitce dále uvádí, že zaměření předložil účastník řízení, nikoliv správní orgán, tedy není zřejmé, jak dospěl odvolatel k závěru, že měl správní orgán nechat zpracovávat zaměření opakovaně. MěÚ Mělník, ODSA, zjistil, že průběh cesty je již po dobu desítek let neměnný a její přesný rozsah stanovil ke dni, kdy bylo zpracováno zaměření.

Odvolatel je zastoupen osobou s právním povědomím, proto by mu měl být požadavek dlouhodobého sledování vývoje směrových posunů cesty s ohledem na lhůty pro vydání rozhodnutí stanovených správním řádem nepřiměřený.

Ad 3) Odvolatel namítá nesprávné vypořádání se s patrností a stálostí cesty v terénu. Dále uvádí, že rozhodnutím správního orgánu by v podstatě byla vytvořena komunikace veřejně přístupná, aniž by vlastník obdržel nějakou náhradu, ke které jsou povinni na základě Listiny základních práv a svobod.

Odvolací orgán odkazuje na předchozí text, kde se ke stálosti a patrnosti již vyjadřoval. MěÚ Mělník, ODSA, v hodnocení tohoto znaku se k patrnosti a stálosti v terénu vyjadřoval, když odkazoval na letecké snímky, které dokládají, že se cesta v místě nacházela vždy. Předloženým zaměřením bylo prokázáno, že se skutečně nachází především na předmětném pozemku a z pouhého pohledu do katastrální mapy lze konstatovat, že tak jak byla cesta historicky pozemkově oddělena, tak slouží dodnes, což není v těchto řízeních úplně pravidlem. Tedy je vidět, že cesta se postupem let nikam neodsouvala a v původním koridoru tedy nezanikla.

Odvolací orgán znovu opakuje, co uvedl již v předchozím odvolacím řízení. Meritorní rozhodnutí ve věci není rozhodnutím konstitutivním, tedy nezakládá ani nemění práva účastníků řízení. Pouze popisuje stav věci v době rozhodné s ohledem do minulosti. Rozhodnutím tedy žádná cesta nevzniká, ale pouze se konstatuje, že se na místě nachází či nikoliv.

Není zřejmé, z čeho přesně odvolatel vychází, když se domáhá náhrady za vytvoření VPÚK. VPÚK nevznikají rozhodnutím, ale naplněním všech znaků – tedy především jejich užíváním v režimu obecného užívání. V souladu s § 19 zákona o pozemních komunikacích smí každý užívat pozemní komunikace bezplatně obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým jsou určeny. Jelikož se nejedná o vyvlastnění ve veřejném zájmu, ale o naplnění vůle předchozího vlastníka, nelze se domáhat finančního odškodnění.

Odvolatel namítá, že v době, kdy nabytí pozemek do svého vlastnictví se na pozemku žádná cesta nenacházela. Tedy těžko lze konstatovat, že odvolatel nemůže projevit nesouhlas s účelovou komunikací.

Odvolací orgán znovu konstatuje, že odvolatel svoje tvrzení žádným způsobem v řízení neprokázal. Respektive tyto svoje námitky v řízení ani neuplatnil. Odvolatel získal pozemek do svého vlastnictví v roce 2009. Jak bylo uvedeno v předchozím textu, cesta je na leteckých snímcích dohledatelná kontinuálně, tedy tvrzení odvolatele nekoresponduje s obsahem spisu. Z vyjádření účastníků řízení navíc vyplynulo, že po nabytí pozemku do svého vlastnictví vyjadřoval odvolatel svůj nesouhlas a požadoval užívání zpoplatnit. Nesouhlas s užíváním potvrdil i sám odvolatel. Není tedy zřejmé s čím, vlastně odvolatel nesouhlasil, respektive proč vyjadřoval nesouhlas s užíváním jeho pozemku jako cesty, když se na pozemku dle jeho tvrzení žádná cesta nenacházela.

Ad 4) Odvolatel namítá, že z katastru nemovitostí vyplývá, že pozemek je veden jako orná půda. Správní orgán tak přehlíží účelové určení pozemku, jelikož umožňuje vznik komunikace bez ohledu na účelové určení pozemku, čímž zasahuje do pravomoci jiných orgánů. Dle názoru odvolatele tak dochází k porušení článku 79 odst. 1 zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky.

Odvolací orgán konstatuje, že pro posouzení existence VPÚK není vůbec rozhodné, jak je pozemek evidován v katastru nemovitostí. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.11.2007, č. j. 6 Ans 2/2007-128, říká: „Ke vzniku veřejně přístupné účelové komunikace není třeba správního rozhodnutí ani není podstatné, jak je příslušný pozemek, na němž se komunikace nachází, veden v katastru nemovitostí či jak byl evidován v minulosti. Veřejnou cestou se pozemek stává jeho věnováním obecnému užívání, ať již vlastníkem výslovně projeveným nebo konkludentním, tj. strpěním (mlčky), aby byl pozemek takto užíván. Rovněž komunikace, u níž sice již nelze zjistit, zda byla některým z předchozích vlastníků obecnému užívání věnována, jež však byla jako veřejná cesta užívána od nepaměti z naléhavé komunikační potřeby, je veřejně přístupnou účelovou komunikací.“

Odvolací orgán uvádí, že článek 79 odst. 1 Ústavy ČR uvádí, ministerstva a jiné správní úřady lze zřídit a jejich působnost stanovit pouze zákonem. Odvolací orgán zcela neporozuměl námítce odvolatele v kontextu uvedeného ustanovení, neboť působnost silničního správního úřadu, a tedy oprávněnost vést deklaratorní řízení o existenci VPÚK, byla správním orgánům svěřena zákonem o pozemních komunikacích.

Odvolací orgán dodává, že deklaratorním rozhodnutím neumožňuje vznik komunikace, ale pouze deklaruje, že komunikace na pozemku vznikla a je nějakým způsobem užívána. Vznik VPÚK je dán vůlí vlastníka a konáním uživatelů takové cesty, pokud se jedná o pouze vyježděnou cestu v terénu.

Ad 5) Odvolatel namítá porušení článku 11 odst. 4 zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod, v jehož kontextu odvolatel tvrdí, že vlastníci okolních pozemků mají jiné možnosti přístupu ke svým pozemkům.

Odvolací orgán odkazuje na předchozí text odůvodnění, kde se již otázce vyvlastnění vyjadřoval. Odvolatelova tvrzení vycházejí ze zjevného nepochopení deklaratorního řízení v kontextu práva. Pokud odvolatel tvrdí, že vlastníci přilehlých pozemků mají jiné možnosti přístupu ke svým pozemkům, pak takové možné přístupy měl označit před prvoinstančním správním orgánem, který se mohl s takovým návrhem vypořádat. Jelikož v řízení bylo zjištěno, že žádná stávající alternativní komunikace k přilehlým pozemkům v době rozhodné neexistovala, bylo konstatováno, že předmětná cesta tvoří nutnou komunikační potřebu. Jelikož ani v rámci námitek odvolatel nespecifikoval, co by mohlo být považováno za možnost alternativního přístupu, nelze tuto námitku blíže vypořádat.

VPÚK je možno na pozemku vyhlásit jediné za podmínky, že nejde o nucené, nýbrž dobrovolné omezení vlastnického práva, s nímž vlastník při vzniku účelové komunikace souhlasil. Tedy pokud právní předchůdce proti obecnému užívání nebrojil a vyjádřil tak konkludentní souhlas, který přechází i na budoucí vlastníky, jednalo se o dobrovolné omezení vlastnického práva, za které vlastníkově nenáleží žádná finanční nebo jiná náhrada.

Odvolatel namítá, že správní orgán postavil své rozhodnutí na údajné neodvolatelnosti souhlasu, resp. vázanosti právního nástupce souhlasem právních předchůdců, který je zcela absurdní. Odvolatel souhlas nikdy nikomu nedal a pokud udělen právním předchůdce, což není žádným způsobem doloženo, odvolatel je svým dlouholetým jednáním minimálně odvolal.

Odvolací orgán v tomto bodě odkazuje na judikaturu, která se konkludentním souhlasem a jeho přechodem na právního nástupce dostatečně zabývala a konstatovala, že takový souhlas skutečně přechází na právního nástupce, kteří ho nemohou odvolat. (viz II. ÚS 268/06). Jestliže tedy určitá osoba prodá, daruje či jinak převede vlastnictví svého pozemku s platně vzniklou veřejnou cestou na jinou osobu (včetně přechodu vlastnického práva děděním), pak na nabyvatele přechází i povinnost strpět nadále právo obecného užívání této cesty, jako by sám dal souhlas s jejím vznikem. Při koupi pozemku je tedy žádoucí se seznámit se stavem takového pozemku, a nachází-li se na něm fyzicky cesta, zajímat se o její právní status.

Přechod souhlasu s obecným užíváním na právního nástupce se neuplatní pouze v případě, pokud se jedná o nemovitost nabytou v restituci, což není tento případ.

Vzhledem k tomu, že cesta v místě existuje již historicky, lze se domnívat, vznik této cesty leží hluboko v minulosti, tedy, že veřejná cesta zde existuje od nepaměti.

Odvolatel namítá, že nelze považovat za relevantní vyjádření účastníků, kteří tvrdí, že cesta je jedinou přístupovou cestou k jejich nemovitostem. Každý, kdo si to myslí, by měl podle názoru odvolatele požádat soud o nezbytnou cestu přes předmětný pozemek za náhradu. Naproti tomu současným postupem však správní orgán povoluje užívání pozemku komukoliv a bez náhrady. Podle odvolatele existují daleko způsobilější cesty, po kterých se žadatelé mohou dostat ke svým pozemkům.

V daném případě je nepřijatelné, aby se rozhodnutí týkalo dotčeného pozemku jako celku. V této souvislosti mělo být provedeno zaměření geodetem, aby byl určen rozsah omezení vlastnických práv.

Odvolací orgán konstatuje, že z vyjádření odvolatele vyplývá, že by mu samotné užívání cesty (která však podle jeho slov vlastně vůbec neexistuje) neškodilo, kdyby takové užívání bylo za finanční náhradu, nikoliv zadarmo. Je tedy důvodné se domnívat, že celý odkup předmětného pozemku byl uskutečněn za účelem zpoplatnění cesty. Odvolatel vstupoval do vlastnických práv za účelem obohacení ze strany uživatelů cesty, neboť vlastní uspořádání

a rozsah pozemku v podstatě bez ohledu na skutečnost, že je evidován jako orná půda, neumožňuje jiné jeho využití než pro účely cesty. Tedy odvolatel si byl vědom, že cesta na předmětném pozemku je užívána neurčitým okruhem uživatelů.

Odvolací orgán znovu poukazuje na skutečnost, že odvolatel zmiňuje alternativní přístup k cestám, avšak nijak tyto alternativy přístupu nespecifikuje, tedy v této části se jedná o námitku nepřezkoumatelnou.

Pouze na okraj odvolací orgán dodává, že žadatel je pouze jeden, ale uživatelé z nutné komunikační potřeby jsou všichni vlastníci přilehlých nemovitostí.

Ve zbytku rozsahu námítky je odvolací orgán přesvědčen, že v námitce zůstal text odvolání, které odvolatel uplatnil v předchozím odvolacím řízení, neboť je zřejmé, že geodetické zaměření bylo pro účely řízení zpracováno a je obsahem spisové dokumentace. Jelikož ve výroku rozhodnutí chybí bližší popis posuzované cesty, rozhodl se odvolací orgán výrok napadeného rozhodnutí doplnit a zaměření přiložit jako součást rozhodnutí.

Odvolací orgán, přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, podrobně se seznámil se spisovým materiálem souvisejícím s předmětem řízení a neshledal zákonný důvod ke zrušení odvoláním napadeného rozhodnutí. Posuzoval předmětnou záležitost ve všech souvislostech, jak po stránce procesní, tak po stránce věcné, nezávisle na zjištění a hodnocení orgánu prvního stupně. Prvoinstanční správní orgán se nedopustil v řízení žádných zásadních pochybení, které by měly vliv na výrok rozhodnutí. V některých částech odvolací orgán pouze doplnil zdůvodnění, neboť považoval za nutné určité skutečnosti dovysvětlit. To však nezakládalo důvod rušit odvoláním napadené rozhodnutí a nařizovat nové projednání, neboť by to bylo v rozporu se zásadou rychlosti a procesní ekonomie dle § 6 odst. 1 správního řádu. Jelikož odvolací orgán považoval za důležité z důvodu upřesnění rozsahu zásahu do předmětného pozemku doplnit výrok napadeného rozhodnutí o odkaz na geodetické zaměření ze dne 17.02.2022, zpracované Geodézií Hradiště s.r.o., Ing. Petrem Vybíralem, rozhodl se odvolací orgán výrok změnit postupem podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí o odvolání se nelze odvolat podle § 91 odst. 1 správního řádu.

(otisk úředního razítka)

Ing. Kateřina Svobodová

odborný referent silničního hospodářství

Příloha:

- Výškopisné a polohopisné zaměření komunikace na pozemku p.č. 2291/50 ze dne 17.02.2022 (zpracovatel: Geodézie Hradiště s.r.o., Ing. Petr Vybíral)

Toto rozhodnutí musí být vyvěšeno po dobu 15 dnů.

Vyvěšeno dne:

Sejmuto dne:

Razítko, podpis orgánu, který potvrzuje vyvěšení a sejmutí rozhodnutí.

Obdrží

Účastníci řízení:

- Cyril Šíma, Hlavní 13, 747 28 Štěpánkovice zast. Mgr. Tomáš Martiník, Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1, IDDS: wqppkxw

- Bc. Karel Matějka, Hrdlořezy 242, 293 07 Hrdlořezy zast. Mgr. Kateřinou Lukešovou, advokátkou ČAK ev.č. 11148, se sídlem Klaudiánova 135/I, 293 01 Mladá Boleslav, IDDS: jc4dg9q

- Petr Ludvík, Mnichovohradištská 648, 294 21 Bělá pod Bezdězem

- Miloslav Holan, Strmá 762, 294 21 Bělá pod Bezdězem

- Ing. Libor Čapek, U Krupské silnice 1341, 294 21 Bělá pod Bezdězem, IDDS: g8ubgw4

- František Dušek, Radechovská 596, 294 21 Bělá pod Bezdězem

- Anna Dušková, Radechovská 596, 294 21 Bělá pod Bezdězem

- Boleslav Jablonský, Na Pískách 722, 294 21 Bělá pod Bezdězem

- Ing. Jana Válková, Kácov 12, 294 74 Předměřice nad Jizerou

- Jiří Hendl, Hlínoviště 27, 294 21 Bělá pod Bezdězem

- Irena Hendlová, Hlínoviště 27, 294 21 Bělá pod Bezdězem

- Roman Dubec Mnichovohradištská 249, 294 21 Bělá pod Bezdězem

- Jitka Dubcová, Mnichovohradištská 249, 294 21 Bělá pod Bezdězem právně zastoupeni Mgr. Petrem Fouskem, advokátem ev. č. ČAK 13678, Purkyňova 372, 294 21 Bělá pod Bezdězem, IDDS: wyxhpbp

- Jiří Šín, Mladoboleslavská 718, 294 21 Bělá pod Bezdězem

- Státní pozemkový úřad, Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3, IDDS: z49per3

- Město Bělá pod Bezdězem, Masarykovo náměstí 90, 294 21 Bělá pod Bezdězem, IDDS: hy8bg5r

- Hedvika Fraňková, Basilejská 1871, 120 00 Praha 2

- Jana Boková, Ke Kurtům 376/17, 140 00 Praha 4

- Jana Boková, Chrudimská 1575, 130 00 Praha 3

- Lukáš Kravčuk, Zámek 1, 294 21 Bělá pod Bezdězem

Dále obdrží:

- Městský úřad Mělník, nám. Míru 1, 276 01, IDDS: hqjb2kg (s žádostí o vyvěšení dokumentu na úřední desce a zpětné zaslání dokumentu s potvrzením o vyvěšení po dobu 15 dní)

- Městský úřad Bělá pod Bezdězem, Masarykovo náměstí 90, 294 21 Bělá pod Bezdězem, IDDS: hy8bg5r

(s žádostí o vyvěšení dokumentu na úřední desce a zpětné zaslání dokumentu s potvrzením o vyvěšení po dobu 15 dní)